

Mottagare
Socialnämnden

Remiss. Översiktsplan Gotland 2040

Förslag till beslut

- Socialnämnden godkänner yttrandet avseende Remiss. Översiktsplan Gotland 2040 och skickar det vidare till regionstyrelsen som socialnämndens svar på remissen.

Sammanfattning

Under våren 2022 genomfördes ett samråd om förslag till ny översiktsplan där socialnämnden lämnade sitt svar på Remiss – Samråd Översiktsplan 2040 Gotland, sammanträdesdatum 2022-04-20, § 76. Förslaget på Översiktsplan 2040 har därefter justerats efter de synpunkter som kom in och översiktsplanen är ute på nytt som remiss.

Efter att ha läst det svar som Samhällsbyggnadsförvaltningen lämnade avseende Socialförvaltningen synpunkter på samrådet 2022 önskar Socialförvaltningen trycka ytterligare på de synpunkter som då lämnades och ger även förslag på var i Översiktsplanen Socialförvaltningen anser att det fortfarande saknas information.

Socialförvaltningen anser att Samhällsbyggnadsförvaltningen i sitt svar valt att inte beakta det stora behov som finns av särskilda boenden för äldre, till följd av den demografiska utvecklingen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inte heller gett återkoppling på varför det i översiktsplanen ej nämns att det behövs bostäder för grupper som har svårt att komma in och även står långt ifrån den reguljära bostadsmarknaden. Den gruppen bör jämte andra grupper även finnas med och omnämnas i planen.

Socialförvaltningen vill även återigen lyfta synpunkten att det i avsnittet som beskriver hur Översiktsplanen 2040 förhåller sig till andra planer och program saknas de boendeförsörjningsplaner som beskriver behovet av platser ur ett 10-årsperspektiv. Följande planer bör därför finnas med i översiktsplanen:

- *Plan för särskilt boende för äldre inom Region Gotland 2022- 2031*
- *Plan för bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättningar 2022-2031*

Ärendebeskrivning

Under våren 2022 genomfördes ett samråd om förslag till ny översiktsplan där socialnämnden lämnade sitt svar på Remiss – Samråd Översiktsplan 2040 Gotland, sammanträdesdatum 2022-04-20, § 76. Förslaget på Översiktsplan 2040 är justerat efter de synpunkter som kom in och översiktsplanen är ute på nytt för granskning.

Sammanfattning av de synpunkter som socialnämnden lämnade i sitt remissvar 2022:

Att det i översiktsplanen behöver framhävas det framtida behovet av ytterligare boenden för äldre samt för personer med funktionsnedsättningar på Gotland. I yttrandet ifrån socialnämnden beskrivs behovet av platser med hänvisning till Socialförvaltningens boendeförsörjningsplaner.

Socialnämnden lämnade även synpunkt på att i remissen finns ett avsnitt som beskriver hur Översiktsplanen 2040 förhåller sig till andra planer och program (sid 13). Där finns varken "Plan för särskilt boende för äldre inom Region Gotland 2019- 2028" eller "Plan för bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättningar 2020-2028" vilket socialnämnden påpekade i sitt svar.

Socialnämnden önskade även att det tydligt framgår i översiktsplanen vikten av boenden för socialtjänstens målgrupper och att ovanstående boendeförsörjningsplaner tas i beaktan så att särskild mark kan pekas ut för framtida boenden. Vid framtagande av detaljplaner behöver både behovet av byggnation av särskilda boenden för äldre samt boenden med särskild service finnas med.

I remissvaret påpekades även andra gruppers behov av bostäder och att det i översiktsplanen med fördel även kan omnämnas behov av bostäder för grupper som har svårt att komma in och även står långt ifrån den reguljära bostadsmarknaden.

Samhällsbyggnadsförvaltningens svar till Socialförvaltningen i enlighet med bilaga Samrådsredogörelse i Förslag till ny översiktsplan:

Region Gotland har upprättat ett förslag till ny översiktsplan och i bilagan Samrådsredogörelse redovisas hur Samhällsbyggnadsförvaltningen hanterat socialförvaltningens synpunkter.

Tack för era synpunkter. Bostadsförsörjningen är med som en integrerad del av arbetet. Ett övergripande mål är att möjliggöra för fler bostäder nära service och kollektivtrafik, där det är särskilt lämpligt med exempelvis trygghets- och seniorboenden. En strategi översiktsplanen har är att satsa på områden där det finns förutsättningar att bo permanent. Inom några småorter och tätorter som har många småbus pekas områden ut för tätare bebyggelse i form av flerbostadsbuss och radbus nära ortens centrum, för att göra det möjligt att kvar i sin socken under fler livskeenden. Översiktsplanen är till sin natur översiktlig och specifika typboenden specificeras därför inte i markanvändningskartan, men den ger plats och stöd för

trygghetsboenden, seniorboenden, studentboenden mm. Flera av de utpekade utvecklingsområdena är på regionägd mark där det kan finnas en högre grad av möjligheter att styra utvecklingen till att möta regionens behov av olika former av boenden för olika målgrupper.

Bedömning

Efter att ha läst det svar som Samhällsbyggnadsförvaltningen lämnat avseende socialnämndens synpunkter på samrådet 2022 önskar Socialförvaltningen trycka ytterligare på de synpunkter som då lämnades och ger även förslag på var i Översiktsplanen socialförvaltningen anser att det fortfarande saknas information.

Socialförvaltningen anser att samhällsbyggnadsförvaltningen i sitt svar valt att inte beakta det stora behov som finns av särskilda boenden för äldre, till följd av den demografiska utvecklingen, i översiktsplanen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen nämner i sitt svar (bilaga samrådsredogörelse): *att det finns ett övergripande mål att möjliggöra för fler bostäder nära service och kollektivtrafik, där det är särskilt lämpligt med exempelvis trygghets- och seniorboenden. Flera av de utpekade utvecklingsområdena är på regionägd mark där det kan finnas en högre grad av möjligheter att styra utvecklingen till att möta regionens behov av olika former av boenden för olika målgrupper.*

Det är mycket viktigt med trygghets- och seniorboenden för äldre men särskilda boenden för äldre och gruppboenden för personer med funktionsnedsättningar är en lagstadgad insats där man inom tre månader från beviljande av insatsen skall erbjudas ett boende. Det behovet bör särskilt beaktas i översiktsplanen med tanke på att det per idag saknas mark som är detaljplanlagd för särskilt boende. Det kan med fördel beskrivas i **Avsnittet 2.1 Skapa förutsättningar för byggnad och bostadsförsörjning**

På sidan 41 (utdrag nedan) är det enda stället i översiktsplanen som socialförvaltningen uppfattar att behovet av särskilt boende nämns och då sker det väldigt kort i en kort mening och därefter beskrivs behovet av bostäder generellt. I en övrigt så detaljrik översiktsplan om 460 sidor borde det kunna ges utrymme för att beskriva behovet av särskilda boenden och gruppboenden mer utförligt. Det ges en beskrivning över hur behovet ser ut avseende bostäder men ingenstans beskrivs att det behövs 280 nya särskilda boendeplatser fram till 2032.

Från sidan 41 i Översiktsplanen:

Det finns behov av särskilda boenden för äldre samt ytterligare gruppboenden för personer med funktionsnedsättningar. Med utgångspunkt i Boverkets beräkningar för att möta den demografiska utvecklingen i länet, behöver byggtakten således fortsätta på nivån för 2022 där 279 nya bostäder färdigställdes. Region Gotland har ett ambitiöst mål att möjliggöra för 500 bostäder per år. Om takten på befolkningsökningen håller i sig så kan befolkningen nå ca 70 000 personer år 2040. Översiktsplanen möjliggör för ca 10 000 nya bostäder till år 2040 vilket ger förutsättningar för Gotlands befolkning att växa ytterligare.

Socialförvaltningen vill även återigen lyfta synpunkten att det i avsnittet som beskriver hur Översiktsplanen 2040 förhåller sig till andra planer och program saknas de boendeförsörjningsplaner som beskriver behovet av platser inom särskilt boende samt gruppboendestäder ur ett 10-årsperspektiv. Dessa dokument bör vara en viktig del att redovisa i samband med en översiktsplan varför socialförvaltningen påpekar vikten av dessa dokument på nytt. Planerna bör redovisas på sidan 20 i **avsnittet 1.4.2 Hur förhåller sig ÖP 2040 till andra planer och program.**

- *"Plan för särskilt boende för äldre inom Region Gotland 2022- 2031*
- *"Plan för bostäder med särskild service för personer med funktionsnedsättningar 2022-2031*

Samhällsbyggnadsförvaltningen har inte heller gett återkoppling på varför det i översiktsplanen ej nämns att det behövs bostäder för grupper som har svårt att komma in och även står långt ifrån den reguljära bostadsmarknaden. Den gruppen bör jämte andra grupper även finnas med och omnämnas i planen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, socialförvaltningen, daterad 2024-03-25

Yttrande SON, daterad 2024-03-27

Beslut SON 2022-04-20 § 76

Yttrande SON, daterad 2022-04-20

Tjänsteskrivelse socialförvaltningen, daterad 2022-03-14

Översiktsplan 2040 (inkl bilagor), inkom 2024-03-13

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Kristina Pajuäär, administrativ chef

Registrator RS (ärendenr RS 2024/284)